رئیس قوه قضائیه دلایل عفوهای سال ۱۴۰۱ را تشریح کرد

تدبیر برای تضمین ۹۰ هزار زندگی

سیاست

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای روز گذشته ابعاد تازه‌ای از عفوهای گسترده محکومان و افراد دارای پرونده در وقایع سال ۱۴۰۱ را بیان کرد؛ ابعادی که بیش از پیش چرایی اتخاذ این تصمیم بزرگ در قوه قضائیه را روشن می‌کند.

حجت‌الاسلام محسنی‌اژه‌ای، این مطالب را در دیدار روز گذشته خود با جمعی از معلمان نمونه کشوری، وزیر و معاونان وزارت آموزش‌وپرورش بیان کرد.

گزارش «میزان» از این نشست نشان می‌دهد اظهارات رئیس قوه قضائیه درباره عفوهای ۳ سال پیش، پس از آن بیان شد که او رویکردهای ویژه و توأم با رأفت قوه قضائیه در برخورد با پرونده‌هایی که یک سوی آن معلمان یا دانش‌آموزان باشند را تشریح کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین محسنی‌اژه‌ای با اشاره به اینکه «آمادگی داریم با ایجاد سازوکارهای تخصصی و اختصاصی «حل اختلاف» ویژه آموزش‌وپرورش، تا آنجا که ممکن است از تشکیل پرونده‌های قضایی برای اعضای جامعه آموزش‌وپرورش جلوگیری کنیم و مسائل حقوقی و قضایی آنان را غالباً در قالب صلح و سازش و مصالحه مرتفع کنیم»، اظهارکرد: «ممکن است برای معلم یا اولیای دانش‌آموزان، مسأله‌ای کیفری پیش بیاید و برای او وفق قانون مجازات تجویز شود. در اینجا اعضای نظام آموزش‌وپرورش می‌توانند بستر اعمال ارفاقات قانونی برای آن عضو جامعه و قشر خود را فراهم آورند و با حضور در ندامتگاه، به‌گونه‌ای با آن عضو خاطی یا مجرم جامعه خود گفت‌وگوی ارشادی کنند که زمینه تنبّه و ندامت او ایجاد شود و چنانچه واجد شرایط باشد، با ارفاقات قانونی مواجه شود.»

رئیس قوه قضائیه پس از بیان این اظهارات که بیانگر رویکرد این نهاد برای کاستن هرچه بیشتر از ایجاد سوابق محکومیت برای دانش‌آموزان، معلمان یا هر عضو دیگر خانواده آموزش و پرورش است، به تجربه بزرگ‌تری در همین زمینه اشاره کرد و این تجربه بزرگ‌تر، عفوهای سال ۱۴۰۱ بود.

محسنی اژه‌ای در این زمینه با اشاره به اینکه «سال ۱۴۰۱ فضایی ایجاد شد که منجر به تشکیل حدود ۹۰ هزار پرونده گردید» درباره ترکیب این ۹۰ هزار پرونده، گفت: «متهمان و محکومان این پرونده‌ها از اقشار مختلفی بودند؛ در میان آنان بعضاً معلم، دانش‌آموز و دانشجو نیز بود.»

وی با بیان اینکه «اگر برای همه آنان حکم محکومیت صادر می‌شد یا پرونده قضایی شکل می‌گرفت، بستر سوءاستفاده دشمنان فراهم می‌آمد»، ادامه داد: «در اینجا ما از حوزه‌های علمیه، بسیج، دانشگاهیان و معلمان کمک گرفتیم و با حضور آنان در ندامتگاه‌ها، قاطبه محکومین سال ۱۴۰۱ متنبه و ارشاد شدند و بستر برای عفو آنان فراهم شد.»

رئیس قوه قضائیه با اشاره به اینکه در عفوهای این سال، «حتی پرونده‌های کثیری که هنوز به مرحله صدور حکم نرسیده بودند هم مختومه شدند» به نکته مهمی درباره جوانب مختلف این تصمیم اشاره کرد: «البته ما منکر نبودیم که ممکن است افرادی که اظهار تنبّه و توبه کرده‌اند، مجدداً به ارتکاب اقدام مجرمانه و خطای قبلی خود مبادرت ورزند، اما نمی‌توانستیم به صرف یک احتمال، از بستری که برای بازاجتماعی کردن افراد زیادی فراهم شده بود، چشم‌پوشی کنیم.»

محسنی اژه‌ای، اظهارکرد: «قابل ذکر است که در آن جریانات، مجرمینی که جنایت کرده بودند و اقدامات تشکیلاتی انجام داده بودند، قضیه جداگانه‌ای داشتند و با آنان برخورد قانونی صورت گرفت و مشمول عفو و ارفاقات نشدند.»

> محسنی اژه‌ای: ما از حوزه‌های علمیه، بسیج، دانشگاهیان و معلمان کمک گرفتیم و با حضور آنان در ندامتگاه‌ها، قاطبه محکومین سال ۱۴۰۱ متنبه و ارشاد شدند و بستر برای عفو آنان فراهم شد

عکس: میزان

چرا عفو؟

عفوهای حدود ۹۰ هزار متهم مرتبط با وقایع سال ۱۴۰۱، تعدادی که رئیس قوه قضائیه به آن اشاره می‌کند، از چند جنبه واجد اهمیت است؛ اول اینکه، همان‌طور که اشاره شد، بیانگر رویکرد قوه قضائیه است.

دیگر آنکه در صورت انجام نشدن این عفوها، با اینکه به لحاظ اقتصادی و لجستیکی فشار زیادی به ندامتگاه‌ها و قوه قضائیه وارد می‌شد و هزینه‌های نگهداری متهمان را افزایش می‌داد، اما تبعات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی آن می‌توانست در درازمدت به صورت‌های دیگری بروز یابد، چراکه درصورت عفونشدن این عده و اصرار بر اجرای احکام صادره زمینه‌های شکاف و نقار اجتماعی را همچنان زنده نگاه می‌داشت. از این رو می‌توان گفت این تدبیر قوه قضائیه که قدر مسلم با همکاری دیگر ارکان نظام از جمله ضابطان بوده است، به منزله تدبیری برای گذاشتن نقطه پایانی بر یک نقار و شکاف محتمل بوده است، نقار و شکافی که می‌توانست زمینه‌ای برای فعالیت و سرمایه‌گذاری سوءاستفاده‌گران فراهم کند.

احیای سیاست با بازگشت به زندگی

مسعود پزشکیان در مناسبت‌های مختلف، بارها عنوان کرده است که نباید فردی را به دلیل ارتکاب اولین جرم یا خطا برای همیشه از عرصه بیرون کرد.

هرچند این سخن، حرفی سیاسی (سیاسی در معنای تبلیغاتی آن) تلقی می‌شود، اما این سخن اصلی مهم در حفظ پویایی عرصه‌های سیاسی و اجتماعی هر جامعه است. بیرون راندن افراد بعد از اولین خطا، فضای جامعه را بشدت دوقطبی و تداوم و تشدید شکاف‌ها را تضمین می‌کند.

تعبیه سازوکارهایی مانند عفوهای ۱۴۰۱ نه تنها از تداوم این دوقطبی‌ها و تشدید شکاف‌ها جلوگیری می‌کند، بلکه به احیای زندگی سیاسی و اجتماعی یاری می‌رساند، یعنی آن زندگی سیاسی و اجتماعی‌ای که شهروندان به رغم انجام خطا، اما همچنان امکان کنش و نقش‌آفرینی در حیات درازمدت سیاست و جامعه میهن خویش را داشته باشند. از این رو است که تدبیر دستگاه قضا در دوره ریاست محسنی‌اژه‌ای، نه فقط تدبیری برای تضمین ۹۰ هزار زندگی، بلکه تدبیری برای حفظ پویایی حیات سیاسی و اجتماعی جامعه بزرگ ایران نیز بوده است.

عفو و تأثیرات آن در جامعه

یادداشت

سعید خلیلی
قاضی سابق و وکیل دادگستری

مفهوم «عفو» همواره به‌عنوان ابزاری برای کاهش تنش‌ها، التیام زخم‌های اجتماعی و تقویت همبستگی در جوامع انسانی مطرح بوده است. عفو، بویژه در بسترهای سیاسی و اجتماعی پیچیده، می‌تواند نقشی کلیدی در تبدیل خشم به گفت‌وگو، شکاف‌ها به اتحاد و انتقام به آشتی ایفا کند.

عفو در مفهوم کلی به معنای چشم‌پوشی آگاهانه از مجازات یا تقاضای انتقام است. این عمل ریشه در اخلاقیات دینی، فرهنگی و انسانی دارد و در بسیاری از مکاتب فکری از جمله دین مبین اسلام بر آن تأکید شده است. قرآن کریم در آیات متعدد بر بخشش و گذشت حتی در برابر ظلم اشاره می‌کند، مانند آیه ۱۳۴ سوره «آل‌عمران» که می‌فرماید: «وَ الْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ.»

از منظر اجتماعی نیز عفو می‌تواند به کاهش تنش‌های عمیق، کاهش بار روانی جمعی و بازگشت اعتماد میان گروه‌های درگیر کمک کند. در واقع عفو به مثابه راهکاری برای التیام اجتماعی است.

یکی دیگر از مهم‌ترین فواید عفو، تقویت انسجام ملی است. در جوامعی که بحران‌ها به اختلافات دامن می‌زنند، مجازات‌های گسترده می‌تواند شکاف‌ها را تشدید و نسل‌های آینده را با بار تاریخی کینه پر کنند. نمونه‌های تاریخی مانند «کمیته حقیقت‌یاب و آشتی» در آفریقای جنوبی نشان می‌دهد چگونه عفو مشروط و مبتنی بر پذیرش مسئولیت، به‌جای مجازات صرف، می‌تواند به بازسازی اعتماد عمومی کمک کند.

درباره وقایع «جنبش مهسا» (عنوانی که ضابطین برای پرونده‌های بازداشتی‌های این سال به کار بردند) در سال ۱۴۰۱ که پس از مرگ خانم مهسا امینی روی داد، عفو عمومی برخی از متهمان و محکومان، فارغ از انگیزه‌های سیاسی یا غیرسیاسی پشت آن، فرصتی برای کاهش قطبی‌سازی اجتماعی بود. بسیاری از عفوشدگان جوانانی بودند که پس از حضور در تجمعاتی که بنا بر اظهارات مسئولان وقت گسترده بوده است، در شرایطی که وابستگی به گروه‌های خارجی و خارج کشور نداشتند، با اتهاماتی مواجه شدند. فارغ از اینکه دستگیری اینان موجب ایجاد تنش‌های اجتماعی دیگری می‌شد، اساساً مشکلات دیگری چون کمبود بازداشتگاه و تراکم پرونده‌های قضایی بروز کرد که تنها با اعلام عفو عمومی می‌شد بر آنها غلبه کرد.

عفو ۱۴۰۱ توانست گامی نمادین به سمت کاهش نقار و بازگرداندن امید به آینده باشد. با بازگشت عفوشدگان به خانواده‌ها و جامعه امکان آن فراهم شد تا گفت‌وگو درباره علل این وقایع و راه‌حل‌های ریشه‌ای آن جایگزین چرخه آسیب زای موجود شود. این امر بویژه برای جوانان اهمیت دارد که بخش بزرگی از جمعیت ایران را تشکیل می‌دهند و آینده کشور به مشارکت فعال و امید آنان وابسته است.

مخلص کلام اینکه؛ عفو به‌خودی‌خود نمی‌تواند مسائل جامعه ایران را حل کند، اما ظرفیت گشودن پنجره‌ای به سوی مصالحه را دارد. این اقدام در صورت همراهی با سیاست‌ها و اقدامات اصلاحی، شناخت دردهای جامعه و تقویت فضای اعتماد، می‌تواند به کاهش التهاب‌ها در حوزه‌های سیاسی و اجتماعی کمک کرده و زمینه‌ای برای گفت‌وگوی ملی فراهم آورد. تاریخ نشان داده است جوامعی که از ظرفیت بخشش و نقد، به صورت توأمان بهره می‌برند، بهتر می‌توانند از بحران‌ها به سوی پیشرفت حرکت کنند.

سخنگوی دولت رویکردهای جدید درباره عفاف و حجاب را تشریح کرد

مهاجرانی: نمی‌خواهیم تجربه‌های گذشته تکرار شود

گزارش

رضوانه رضایی پور
خبرنگار حوزه دولت

نشست خبری سخنگوی دولت، این بار در مرکز آموزشی و پژوهشی و درمانی امام رضا(ع) در مجتمع بیمارستانی «سینا» برگزار شد. آخرین وضعیت پرونده میانکاله، ماجرای ناترازی‌ها و مسأله عفاف و حجاب موضوعات محوری این نشست بودند.

فاطمه مهاجرانی ابتدا به مصوبه اخیر هیأت وزیران مبنی بر لغو مصوبه واگذاری اراضی به پتروشیمی میانکاله اشاره کرد و گفت: «در صحبتی که با استاندار مازندران داشتم، ماده ۲۱ و ۳۳ در مورد اراضی میانکاله در حال پیاده‌سازی است و امیدوارم که در اسرع وقت استرداد مالکیت زمین به اراضی ملی محقق شود.»

استیضاح نباید به ابزار سیاسی تبدیل شود

سخنگوی دولت در ادامه به اقدامات برخی نمایندگان برای به جریان انداختن استیضاح وزیر راه و شهرسازی و همچنین بلند شدن زمزمه استیضاح وزیر نیرو اشاره کرد. مهاجرانی تأکید کرد: «دولت با ناترازی‌های متعددی مواجه است و برای حل این مشکلات به زمان نیاز دارد.»

وی یکی از دلایل ایجاد ناترازی‌ها را تلاش برای تثبیت طولانی مدت قیمت‌ها و نبود سرمایه‌گذاری کافی دانست که منجر به اختلال کامل در اقتصاد حوزه انرژی شده و به تبع آن، بخش خصوصی نیز تمایلی به سرمایه‌گذاری در این حوزه ندارد.

سخنگوی دولت افزایش ظرفیت تولید در بخش‌های حرارتی و تجدیدپذیر و مدیریت مصرف انرژی را دو راهبرد اصلی وزارت نیرو در این زمینه دانست که می‌تواند به طور همزمان تا حدودی موضوع ناترازی‌های حوزه انرژی را مدیریت کند.

با بیان این مقدمه، مهاجرانی به موضوع استیضاح پرداخت و گفت: «استیضاح حق مجلس است و ما امیدواریم این موضوع به ابزاری سیاسی تبدیل نشود. در عین حال آگاه هستیم که قطع برق فشار زیادی به مردم وارد می‌کند و در این زمینه با ابراز همدردی صمیمانه و همدلی و همبستگی با مردم عزیز ایران، به‌طور رسمی عذرخواهی می‌کنیم.»

خط قرمزهای ایران در مذاکرات ثابت است

موضوع بعدی سخنان مهاجرانی، مذاکرات غیرمستقیم میان ایران و آمریکا بود، زمانی که خطاب به خبرنگاران گفت: «خط قرمزهای ما در مذاکرات ثابت و مشخص است. ما فقط در مورد موضوع هسته‌ای صحبت می‌کنیم و به حفظ خط قرمزهایی که قبلاً نیز بارها به آنها اشاره کرده‌ایم، متعهد هستیم.» وی تأکید کرد: «جمهوری اسلامی ایران انرژی هسته‌ای را برای کاربردهای صلح‌آمیز و تأمین نیازهای انرژی خود ضروری می‌داند و این حق مردم ایران است که به آن دست یابند.»

پرهیز از انجام کارهای بی قاعده

«حجاب» و مباحثی که درباره ارسال پیامک‌های جدید در جامعه مطرح شده است، موضوع بعدی سخنان سخنگوی دولت بود. مهاجرانی در این باره توضیح داد: «در موضوع حجاب گزارش‌های متعددی دریافت کرده‌ایم. دولت در جریان این موضوع قرار گرفته و ما مردم را کاملاً درک می‌کنیم. اما نگرانی‌هایی نیز به دولت درباره برخی هنجارشکنی‌ها منتقل شده است.»

سخنگوی دولت به مردم اطمینان داد که سیاست دولت در مورد وفاق، با سایر قوا مورد توجه قرار گرفته است و دولت رعایت کرامت مردم، حفظ حرمت زنان و خانواده، حفظ آرامش عمومی و همچنین جلوگیری از تکرار تجربه‌های تلخ گذشته که ناکارآمد بوده‌اند را در دستور کار دارد.

طبق گفته‌های مهاجرانی، دولت بر فرمایشات رهبر معظم انقلاب تأکید دارد که در مورد حجاب از انجام کارهای بی‌قاعده و بی‌برنامه پرهیز شود.

مهاجرانی در بخش دیگری از صحبت‌هایش، حضور بیش از ۱۱۰ کشور در نمایشگاه توانمندی‌های صادراتی ایران و شرکت بیش از ۵۰ کشور آفریقایی در اجلاس آفریقا که در کشورمان برگزار شد را نشان از این دانست که دیپلماسی ایران موفق بوده و فشارهای آمریکا به نتیجه مطلوب خود نرسیده است.

تجمع معلمان مجوز نداشته، امنیتی هم نبوده

سخنگوی دولت در پاسخ به سؤالی درباره اعتراضات برخی معلمان به رتبه‌بندی، توضیح داد: «طبق گزارشی که از وزارت کشور دریافت شده، هیچ‌گونه مجوزی برای برگزاری این تجمع صادر نشده بود. البته این تجمع به‌صورت صنفی و معیشتی بوده و از آنجا که امنیتی نبوده، وزارت کشور نیز ورود نکرده و کسی هم بازداشت نشده است.»

از اجرای توافقنامه امنیتی با عراق خوشحالیم

سخنگوی دولت در ادامه واکنش ایران به برخوردهای اخیر دولت عراق و اقلیم کردستان این کشور با گروه‌های ضدایرانی را اعلام کرد. مهاجرانی گفت: «دولت عراق و مقامات اقلیم برای برقراری امنیت در دو سوی مرز توافقات خوبی داشته‌اند و هر دو نسبت به اهمیت این امنیت کاملاً واقف هستند. از اجرای مفاد موافقتنامه امنیتی خوشحال هستیم و اراده جدی برای اجرای کامل این توافق دوجانبه وجود دارد.»

قول پیگیری جدی انفجار بندر شهید رجایی

سخنگوی دولت در پایان به پرونده انفجار بندر شهید رجایی بندر عباس اشاره کرد.

وی گفت: «در این حادثه هزار و ۵۸۱ نفر مصدوم و بستری شدند و متأسفانه ۵۷ نفر از هموطنانمان جان باختند که از این تعداد، پیکر ۴۶ نفر شناسایی شده و ۱۱ نفر هنوز مفقود هستند.»

طبق گفته مهاجرانی، علل وقوع و پیشگیری از تکرار چنین حوادثی به طور جدی بررسی شده و با هرگونه قصور یا تقصیر، باهدف حفظ منافع ملی و اینکه حقوقی از مردم در این زمینه ضایع نشود برخورد خواهد شد.

سخنگوی دولت قول داد هیچ دستگاهی در این زمینه سهل‌انگاری نخواهد کرد و موضوع با جدیت پیگیری خواهد شد.

برش

دغدغه مردم درباره پیامک‌های حجاب را درک می‌کنیم

سخنگوی دولت روز گذشته در گفت‌وگویی با «ایرنا» درباره ارسال پیامک‌های جدید حجاب برای زنان توضیحاتی ارائه داد. فاطمه مهاجرانی با بیان اینکه «گزارش‌های متعددی درباره ارسال برخی پیام‌ها به شهروندان دریافت کرده‌ایم و دولت به صورت کامل در جریان این ماجرا قرار دارد» گفت: «دغدغه‌های مردم را به‌درستی درک می‌کنیم. از سوی دیگر برخی نگرانی‌ها نیز درباره برخی هنجارشکنی‌ها به دولت منتقل شده است، اما به مردم اطمینان می‌دهیم که سیاست دولت، مورد وفاق سایر قوا نیز قرار دارد بنابراین رعایت کرامت مردم، حفظ حرمت زنان و خانواده، حفظ آرامش عمومی و جلوگیری از تکرار تجربه‌های تلخ و ناکارآمد گذشته در دستور کار است.» وی اظهارکرد: «آنچه مسلم است، دولت با برخوردهای خیابانی و مواردی اینچنین مخالفت دارد و معتقد است که هر اقدامی که وحدت و انسجام ملی را از بین ببرد باید کنار گذاشته شود.»

آگهی برگزاری مناقصه عمومی به‌شماره ۱۸-ک.م.ن-۱۴۰۴
با موضوع تأمین دستگاه Ultrasonic Tester
PJPC PADJAM پادجم
شرکت توسعه پلیمر پاد جم (سهامی خاص) در نظر دارد، تأمین یک دستگاه آلتراسونیک جهت انجام امور پایش وضعیت و عیب‌یابی تجهیزات را مطابق با اسناد مناقصه و از طریق برگزاری مناقصه عمومی به شرکت حائز شرایط واگذار نماید؛ لذا متقاضیان محترم می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۷ جهت دریافت اسناد مناقصه به پایگاه اینترنتی این شرکت به نشانی www.pjpc.ir مراجعه و نسبت به تکمیل و تحویل اسناد تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۳۰ اقدام نمایند.
درصورت وجود ابهام در اسناد، سؤالات خود را به‌صورت مکتوب تا قبل از پایان زمان مناقصه به دبیرخانه این شرکت ارسال نمایید.
نشانی شرکت جهت تحویل اسناد:
تهران، خیابان عباسپور (توانیر)، خیابان نظامی گنجوی، پلاک ۲۷ (ساختمان پتروشیمی جم)، شرکت توسعه پلیمر پادجم (واحد حراست).
بوشهر، عسلویه، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، فاز ۲ پتروشیمی، پارک استایرن، شرکت توسعه پلیمر پادجم (واحد حراست).
روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت توسعه پلیمر پادجم

مزایده عمومی شماره ۰۷- ک.م.ز - ۱۴۰۴
فروش ضایعات کابل
PJPC PADJAM پادجم
شرکت توسعه پلیمر پاد جم (سهامی خاص) در نظر دارد مقدار تقریبی ۱۲۰ تن ضایعات کابل را مطابق با اسناد و از طریق برگزاری مزایده عمومی به‌فروش رساند، لذا متقاضیان محترم می‌توانند از تاریخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۷ جهت دریافت اسناد مزایده به پایگاه اینترنتی شرکت توسعه پلیمر پاد جم به نشانی www.pjpc.ir مراجعه و پس از بازدید از محل دپوی اقلام فوق‌الذکر واقع در شهرستان عسلویه، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، فاز ۲ پتروشیمی، سایت پروژه شرکت توسعه پلیمر پادجم، درصورت تمایل، اسناد مزایده را تکمیل و در پاکت درب بسته، تا پایان وقت اداری مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۲۷ به دفتر حراست این شرکت به نشانی ذیل تحویل نمایند.
۱- **تهران**، خیابان توانیر، خیابان نظامی گنجوی، پلاک ۲۷ (ساختمان پتروشیمی جم)، شرکت توسعه پلیمر پادجم (واحد حراست)
۲- **بوشهر**، عسلویه، منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، فاز ۲ پتروشیمی، پارک استایرن، شرکت توسعه پلیمر پادجم (واحد حراست)
روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت توسعه پلیمر پادجم